

Innst. 274 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:49 S (2015–2016)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Siv Elin Hansen og Heikki Eidsvoll Holmås om konsekvenser for norsk olje- politikk av klimaavtalen i Paris

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i representantforslaget:

- «1. Stortinget ber regjeringen stanse den pågående 23. konsesjonsrunde i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.
2. Stortinget ber regjeringen stanse den pågående tildelingen i forhåndsdefinerte områder (TFO) i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.
3. Stortinget ber regjeringen gjennomføre en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om konsekvensene for norsk oljepolitikk i lys av klimaavtalen i Paris basert på en uavhengig gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut hvis man skal nå de globale klimamålene.
5. Stortinget ber regjeringen bruke konsesjonspolitikken aktivt for å legge til rette for et grønt skifte

i næringslivet og legge frem for Stortinget hvordan dette skal oppnås.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren og Terje Aasland, fra Høyre, Tina Bru, Odd Henriksen, Eirik Milde og Torhild Aarbergsbotten, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Øyvind Korsberg, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, fra Sosialistisk Venstreparti, Heikki Eidsvoll Holmås, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til representantforslaget om konsekvenser for norsk oljepolitikk av klimaavtalen i Paris, Dokument 8:49 S (2015–2016).

Komiteen viser til behandlingen av Meld. St. 13 (2014–2015) Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU, hvor Norges målsetting er å kutte minst 40 pst. i 2030 sammenlignet med 1990. Det legges opp til felles gjennomføring sammen med EU.

Komiteen viser til at i tråd med det Stortinget har sluttet seg til vil regjeringen på egnet måte, etter at innsatsfordelingen er klar, legge frem for Stortinget resultatet av forhandlingene med EU og hvordan de norske klimamålene skal nås.

Komiteen viser til de ulike partienes respektive merknader og forslag i Innst. 211 S (2014–2015).

Komiteen viser til at klima- og miljøministeren holdt en redegjørelse om den globale klimaavtalen vedtatt i Paris i desember 2015 og oppfølgingen

av denne avtalen, for Stortinget 12. april 2016 – med påfølgende debatt den 14. april 2016.

Komiteen viser for øvrig til olje- og energiministerens brev til komiteen, datert 24. februar 2016, som er vedlagt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at olje- og gassektoren i dag står for om lag en fjerdepart av Norges samlede verdiskaping målt i BNP, og hadde i 2013 en like stor andel av de nasjonale CO₂-utslippene. Det tilsvarer i underkant av 14 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Fra 1990 til 2013 økte utslippene fra olje- og gassvirksomheten med 79 pst. Dermed blir olje- og gassektorens bidrag til utslippskutt en viktig del av klimaløsningen.

Flertallet viser videre til at Paris-avtalen fra desember 2015 gir en klar retning for fremtidig klimaarbeid og inneholder bestemmelser som gjør at innsatsen styrkes over tid.

Flertallet viser til behandlingen av Meld. St. 13 (2014–2015) Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU, hvor Norges målsetting er å kutte minst 40 pst. i 2030 sammenlignet med 1990, og hvor det legges opp til felles gjennomføring sammen med EU gjennom en bilateral avtale med EU. Flertallet viser til at skal man nå disse målsettinger og oppfylle våre forpliktelser, haster det med tiltak.

Flertallet mener at energieffektivisering, skifte fra fossil til fornybar energi, og karbonfangst og -lagring er viktige tiltak for å redusere klimagassutslippene.

Flertallet mener at i kvotepliktig sektor skal kvotemarkedet og positive virkemidler legge grunnlaget for bedriftenes arbeid for å oppnå utslippsreduksjoner. Flertallet viser videre til at så lenge det er et overskudd av kvoter i kvotepliktig sektor i EUs kvotesystem, vil dette sannsynligvis kun i begrenset grad bidra til nødvendig teknologiskifte.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener at det bør etableres et program for lavutslippsteknologi for olje- og gassektoren, og slik bidra til lavutslippsløsninger i olje- og gassnæringen. Programmet bør utvikles i samarbeid med partene i næringen som en del av eller som et supplement til «veikartet for høy produksjon og lave utslipp», som partene i næringen nå utarbeider. Målet er at nye installasjoner som har et driftspotensial utover 2050, driftes etter et slikt prinsipp.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser for øvrig til forslag lagt frem i Dokument 8:51 S (2015–2016) om tiltak i klimapolitikken.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at i forkant av Paris-avtalen gjorde regjeringen en grundig vurdering av hvordan Norge best kan bidra til å løse de globale klimautfordringene.

Disse medlemmer viser til at hovedmålsettingen i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass fra norsk kontinentalsokkel på en forsvarlig måte i et langsiktig perspektiv. Disse medlemmer vil bemerke at det er et bredt flertall i Stortinget for dagens petroleumpolitikk.

Disse medlemmer er av den formening at norsk olje og gass er en del av løsningen på de globale utfordringene. Verden vil trenge mer og renere energibruk. Disse medlemmer viser til at produksjonen av olje og gass på norsk sokkel er effektiv og har relativt sett lave CO₂-utslipp sammenlignet med tilsvarende produksjon i andre deler av verden.

Disse medlemmer er av den formening at gass til erstatning for kull også er en rask og effektiv måte å få til store kutt i klimagassutslipp på, og er en fleksibel energikilde som muliggjør fornybar energi.

Disse medlemmer vil bemerke at nesten all norsk gasseksport går til EU. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av norsk gass for at EU skal nå sine klimamål.

Disse medlemmer viser til at når Storbritannia innen 2025 skal stenge ned alle sine kullkraftverk, vil norsk gass være et viktig bidrag for å kunne gjennomføre denne politikken samt å dekke etterspørselen etter alternative energikilder.

Disse medlemmer er av den formening at lete- og konsesjonspolitikken er et viktig element for å nå de nasjonale målene i petroleumpolitikken, og har som mål å sikre effektiv utforskning av norsk sokkel og tilrettelegge for utnyttelse av alle lønnsomme petroleumsressurser.

Disse medlemmer vil bemerke at klimautfordringene er globale. Norges innsats må derfor bidra til å redusere de samlede globale utslipp av klimagasser.

Disse medlemmer er av den formening at klimapolitikken må innrettes slik at en ved vurdering av klimatiltak velger dem som gir størst mulig utslippsreducerende effekt i et globalt perspektiv.

Disse medlemmer viser til Innst. 211 S (2014–2015) – og spesielt til følgende merknad fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, sitat:

«Flertallet mener regjeringens foreslåtte avtale med EU vil gi et forutsigbart og forpliktende rammeverk for å videreutvikle norsk klimapolitikk. Flertallet viser til at Norge allerede er tilknyttet EUs indre marked gjennom EØS-avtalen. Nær 80 pst. av Norges eksport går til EU. Flertallet mener det vil være en fordel for norsk næringsliv og norsk industri at Norges klimapolitikk samordnes i større grad.»

Disse medlemmer støtter dette, og mener at dette ligger fast som en del av norsk klimapolitikk.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser også til høringsinnspillene til behandlingen av Meld. St. 13 (2014–2015) om ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU, der blant annet LO og NHO gir regjeringen honnør for den retningen som pekes ut i meldingen, og støtter at Norge går i dialog og forhandlinger med EU om å inngå en avtale om felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen mot 2030. Den samme støtten uttrykker Norsk Industri, Energi Norge, Norsk Olje & Gass, Virke, Norges Rederiforbund og Industri Energi. For disse medlemmer er det viktig at norsk næringsliv og industri får forutsigbarhet i likere rammebetingelser med sine europeiske konkurrenter. Klimautfordringen er global og krever globale løsninger.

Disse medlemmer vil videre bemerke at det er ikke aktuell politikk å stanse verken 23. konsesjonsrunde eller TFO 2016, som er de to pågående konsesjonsrundene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at den 23. konsesjonsrunden viderefører en politikk som har bred oppslutning i Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne understreker at man forventer at regjeringen i 23. konsesjonsrunde ikke tildeler blokker som ligger i det uavklarte og omstridte området opp mot iskanten. Disse medlemmer er kritisk til TFO-ordningen. Ordningen var opprinnelig ment å sikre påvisning og utvinning av petroleumsressurser som kan fases inn til allerede eksisterende installasjoner i såkalt modne områder. TFO har i det senere blitt utvidet og vokst langt utover det som opprinnelig var intensjonen.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen om ikke å tildele blokker i 23. konsesjonsrunde som Miljødirektoratet og Polarinstituttet har frarådet utlyst i sin høring.»

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne ønsker å stramme inn og helst avskaffe TFO-ordningen.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen stanse den pågående tildelingen i forhåndsdefinerte områder (TFO) – i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.»

Komiteens medlemmer fra Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at tall fra FNs klimapanel har vist at verden har minst fem ganger så mye fossile ressurser som verdens befolkning har anledning til å bruke, om verden skal ha en realistisk sjanse til å unngå en global oppvarming på mer enn 2 °C. Under klimatoppmøtet i Paris i november 2015 valgte verdens land å skjerpe det globale temperaturmålet og skal nå jobbe for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 °C.

Disse medlemmer viser videre til at siden verden allerede ligger om lag 1 °C over førindustrielt nivå, vil det å øke ambisjonene til å begrense oppvarmingen til 1,5 °C i realiteten innebære om lag en halvering av rommet for fossile utslipp globalt i dette århundret. Disse medlemmer mener det er nødvendig at Norge som part i og pådriver for en global klimaavtale tar konsekvensen av avtalen for alle deler av landets politikk, også oljepolitikken.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at en del av de utlyste blokkene i 23. konsesjonsrunde bygger på en definisjon av «iskanten» som er stikk i strid med definisjonen i forvaltningsplanen.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at mens forvaltningsplanen definerte iskanten som maksimal utbredelse av havis de siste ti årene, ble den definert av flertallet i Innst. 495 S (2012–2013) til «den til enhver tid observerte iskant.»

Komiteens medlemmer fra Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at miljøkonsekvensene og miljørisikoen for aktivitet i dette området, ifølge de miljøfaglige etatene, forventes å være svært stor. Miljøkonsekvensanalyser ved akuttutslipp viser at influensområdene for de nordligste utslippspunktene kan treffe iskanten i enkelte sesonger. Eventuell akti-

vitet i de nordligste delene av området vil kunne ligge inne i isen deler av året (vinter–vår).

Disse medlemmer vil verne særlig sårbare områder mot oljeaktivitet, slik som områdene nær og i iskanten, øke kostnadene ved utslipp av CO₂ ved produksjon, og redusere den statlige risikoen ved all oljeaktivitet. Disse medlemmer mener dagens skatteregime for norsk sokkel gir selskapene for lav risiko i sine investeringer sett opp mot fallende lønnsomhet og strengere klimarammeverk. Dette inkluderer både leteboring og petroleumsproduksjon. Disse medlemmer ønsker derfor å innføre varig vern mot petroleumsaktivitet i sårbare områder, øke CO₂-avgiften på norsk sokkel og endre skattereglene slik at den statlige risikoen ved petroleumsaktivitet reduseres. Resultatet vil være at det er selskapene som vil bære risikoen ved investeringer i ressurser som av klimahensyn ikke kan utvinnes, ikke staten eller fellesskapet.

Disse medlemmer mener slike virkemidler vil være en presis og hensiktsmessig måte å ivareta miljø- og klimahensyn i norsk oljepolitikk på.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et petroleumsskattelovutvalg som skal gå gjennom hele norsk petroleumsskattelovgivning i tråd med de endrede rammebetingelsene for norsk petroleumssektor.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at i den grad det har vært plass til nye fossile prosjekter innenfor rammene av togradersmålet, er det lite som tilsier at det vil være rom for å satse på prosjekter for petroleumsutvinning eller annen fossil utvinning innenfor et mål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader, særlig ikke for et rikt land som i lang tid har kunnet utvinne sine fossile ressurser.

Disse medlemmer peker på at Norge er blant landene som har høyest CO₂-ansvar per innbygger siden 1990, på grunn av høy olje- og gassproduksjon. Norske direkte utslipp står for omtrent én tiendedel av landets samlede påvirkning, ettersom mesteparten av norske bidrag kommer ved forbrenning av olje Norge har eksportert.

Disse medlemmer peker på at det i Parisavtalen fremheves at de foreløpige forpliktelsene land har påtatt seg, er svært utilstrekkelige til å hindre en global oppvarming, og langt mindre tilstrekkelige til å nå målet om å hindre en global oppvarming på 1,5 °C.

På denne bakgrunn mener disse medlemmer det må foretas en uavhengig faglig gjennomgang av hvilke norske olje- og gassressurser som bør planleg-

ges å bli liggende, gitt forutsetningen om å hindre en global oppvarming på mer enn 1,5 °C. En slik uavhengig faglig gjennomgang må ta inn over seg prisseffektene av den teknologiske utviklingen innen fornybar teknologi og batteriteknologi, og foreta følgende vurdering av:

Hvilke norske olje- og gassressurser vil være lønnsomme

- med utgangspunkt i en global karbonpris som er tilstrekkelig til å hindre oppvarming på mer enn 1,5 grader
- med utgangspunkt i en global karbonpris som er kjøpekraftsjustert og tilstrekkelig til å hindre oppvarming på mer enn 1,5 grader
- med utgangspunkt i prinsippet om «common but differentiated responsibility and different capabilities», som sikrer en rimelig fordeling av hvem som skal kunne hente ut de siste fossile ressursene og samtidig tilstrekkelig til å hindre oppvarming på mer enn 1,5 grader

Disse medlemmer mener at en slik gjennomgang bør danne grunnlag for en stortingsmelding som drøfter oljepolitikken i lys av klimaavtalen i Paris. Disse medlemmer mener at inntil en slik gjennomgang foreligger, må det gjennomføres en oljepause, og prosessen med tildeling i 23. konsesjonsrunde og TFO må stoppes.

Disse medlemmer mener dessuten at for den videre konsesjonspolitikken må regjeringens mål om å omstille Norge til et lavutslippssamfunn legges til grunn. Dette innebærer – etter forslagsstillerens oppfatning – at all politikk, også konsesjonspolitikken, må bidra for å nå et slikt mål om omstilling.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse den pågående 23. konsesjonsrunde – i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om konsekvensene for norsk oljepolitikk i lys av klimaavtalen i Paris, basert på en uavhengig gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut hvis man skal nå de globale klimamålene.»

«Stortinget ber regjeringen bruke konsesjonspolitikken aktivt for å legge til rette for et grønt skifte i næringslivet, og legge frem for Stortinget hvordan dette skal oppnås.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen om ikke å tildele blokker i 23. konsesjonsrunde som Miljødirektoratet og Polarinstituttet har frarådet utlyst i sin høring.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen stanse den pågående tildelingen i forhåndsdefinerte områder (TFO) – i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.

Forslag fra Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sette ned et petroleumsskattelovutvalg som skal gå gjennom hele norsk petroleumsskattelovgivning i tråd med de endrede rammebetingelsene for norsk petroleumssektor.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen stanse den pågående 23. konsesjonsrunde – i påvente av en uavhengig

kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om konsekvensene for norsk oljepolitikk i lys av klimaavtalen i Paris, basert på en uavhengig gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut hvis man skal nå de globale klimamålene.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen bruke konsesjonspolitikken aktivt for å legge til rette for et grønt skifte i næringslivet, og legge frem for Stortinget hvordan dette skal oppnås.

Komiteens tilråding

K o m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:49 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Siv Elin Hansen og Heikki Eidsvoll Holmås om konsekvenser for norsk oljepolitikk av klimaavtalen i Paris – vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 10. mai 2016

Ola Elvestuen

leder

Øyvind Korsberg

ordfører

Vedlegg

Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 24. februar 2016

Representasjonsforslag 49 S (2015-2016) om konsekvenser for norsk oljepolitikk av klimaavtalen i Paris

Jeg viser til brev fra Energi- og miljøkomiteen der komiteen oversender Representantforslag 49 S (2015-2016) til Olje- og energidepartementet til utredning.

I forkant av Paris gjorde regjeringen en grundig vurdering av hvordan Norge best kan bidra til å løse de globale klimautfordringene. I Meld. St. 13 (2014-2015) la vi frem det som er det norske bidraget til Paris-avtalen. Vårt mål er å kutte minst 40 prosent i 2030 sammenlignet med 1990. Vi legger opp til felles gjennomføring sammen med EU. Alle land inkludert Norge skal bekrefte eller oppdatere bidraget innen 2020. Alle land inkludert Norge skal også rapportere på hvordan vi følger opp klimabidragene våre.

I tillegg til utslippsmål innebærer Parisavtalen at land skal bidra til teknologiutvikling og -overføring, kapasitetsbygging og klimafinansiering. Vi vil bidra på alle disse områdene. Vedtaket i Paris er i tråd med norske posisjoner og det norske bidraget slik det fremgår i Meld. St. 13 (2014-2015) er et ambisiøst bidrag. I Innst. 211 S (2014-2015) støttet Stortinget regjeringens forslag.

I tråd med Meld. St. 13 (2014-2015) er Norge i dialog med EU om å inngå en avtale om felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen sammen med EU, med et klimamål på minst 40 prosent i 2030 sammenlignet med 1990-nivået. En avtale om felles oppfyllelse med EU vil innebære:

- I kvotepliktig sektor vil Norge bidra til gjennomføring av utslippsreduksjoner på 43 prosent sammenlignet med 2005 innenfor EUs kvotesystem.
- Norge vil også bidra til utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor ved at det fastsettes et nasjonalt utslippsmål for ikke-kvotepliktig sektor på linje med sammenlignbare EU land.
- EU legger opp til at noen av kuttene i ikke-kvotepliktig sektor kan gjennomføres ved kjøp av kvoter i EUs kvotesystem eller gjennomføring av klimatiltak i andre EU-land. Norge vil benytte seg av denne fleksibiliteten på lik linje med EU-land.

For å følge opp det konkrete målet om nasjonale utslippsreduksjoner pekte Regjeringen i Meld. St. 13 (2014-2015) om klimamålet for 2030 ut fem satsingsområder i klimapolitikken:

- Lavutslippsutvikling i industrien.
- Grønn skipsfart.
- Fangst- og lagring av CO₂.
- Fornybar energi.
- Transportsektoren.

I Innst. 211 S (2014-2015) ber Stortinget regjeringen om å komme tilbake til Stortinget "(...) med en sak etter at innsatsfordelingen er klar, som beskriver hvordan regjeringen vil arbeide for å nå disse målene". I tråd med Stortingets vedtak vil regjeringen på egnet måte, etter at innsatsfordelingen er klar, legge frem for Stortinget resultatet av forhandlingene med EU og hvordan den norske klimamålene skal nås.

I klimaforliket, jf. Innst. 390 S (2011-2012), har Stortinget lagt til grunn at klimapolitikken skal innrettes slik at den gir størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen og gir utslippsreduksjoner i både Norge og i utlandet. Forliket viser videre til at generelle virkemidler er sentrale i den nasjonale klimapolitikken. Sektorovergripende økonomiske virkemidler legger grunnlag for desentraliserte, kostnadseffektive og informerte tiltak, der forurenser betaler. På områder som er underlagt generelle virkemidler, skal det som hovedregel unngås ytterligere regulering. Muligheten til å benytte andre virkemidler i tillegg til kvoter og avgifter videreføres også i disse sektorene. For eksempel kan raskere utvikling av ny teknologi i Norge bidra til raskere omstilling til bruk av mer klimavennlige teknologier.

Sektorovergripende økonomiske virkemidler i form av avgifter og deltakelse i det europeiske kvotesystemet er hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk. Satsing på forskning og utvikling er også et viktig virkemiddel. Som et supplement til kvoter og avgifter brukes direkte regulering, standarder, avtaler og subsidier på enkelte områder for å utløse utslippsreducerende tiltak.

En aktiv og ambisiøs klimapolitikk som også inkluderer petroleumssektoren har resultert i at det er gjennomført omfattende tiltak som direkte eller indirekte har gitt lavere utslipp av klimagasser. Et grunnleggende premiss har vært at sektoren står overfor en svært høy pris på utslipp, noe som gir næringen en sterk egeninteresse i å begrense sine klimagassutslipp.

Brenning av overskuddsgass har aldri vært tillatt på norsk sokkel, og fakling – som er en stor kilde til utslipp mange steder i verden, er kun tillatt av sikker-

hetsmessige grunner. Utnyttelse av stordriftsfordeler som også legger til rette for energieffektiv drift, har alltid vært et viktig hensyn for aktiviteten på sokkelen. Nye utbygginger skal basere seg på best tilgjengelig teknologi. Nye og mer energieffektive løsninger er utviklet og tatt i bruk på norsk sokkel gjennom de siste tiårene. Kunnskap og kompetanse i petroleumsektoren brukes aktivt for å utvikle teknologi og finne løsninger som begrenser utslipp av klimagasser.

Ved behandling av Prop. 114 S (2014-2015), jf. Innst 382 S (2014-2015), peker Stortinget på at norsk sokkel har de sterkeste klimavirkemidlene i verden. CO₂-avgift samt kvotepris gir norsk sokkel en høy pris på CO₂, slik skapes incentiver til teknologiutvikling og utslippsreduksjoner. Prisen på utslipp er på sokkelen i underkant av 500 kroner per tonn CO₂. Dette har gjort det lønnsomt å utvikle og ta i bruk teknologi og nye løsninger som anslagsvis har redusert utslippene med 5 millioner tonn årlig. For å begrense klimagassutslippene fra petroleumsektoren i Norge har det i flere tiår vært brukt sterke virkemidler. Myndighetene begrenser utslippene av klimagasser fra sektoren gjennom kvoter, avgifter og direkte reguleringer. Innenfor disse rammene er det opp til selskapene å lete etter, bygge ut og utvinne de ressursene som er lønnsomme for bedriftene selv og for samfunnet som helhet. Ulønnsomme ressurser vil bli liggende igjen i bakken. Myndighetenes rolle er ikke å ta forretningsmessige beslutninger innen leting, utbygging og drift, men å sette rammer blant annet for de samlede utslippene i samfunnet som er forsvarlige i et klimaperspektiv.

Hovedmålet i petroleumspolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Det er et bredt flertall i Stortinget i petroleumspolitikken. En hovedoppgave for myndighetene er å etablere og vedlikeholde et rammeverk for virksomheten som gjør at det er i oljeselskapenes egeninteresse å utnytte olje- og gassressursene på en måte som også er til det beste for samfunnet.

Den oljen som blir hentet ut på norsk sokkel er den som aktørene finner lønnsomme måter å utvinne, blant annet hensyntatt utviklingen i energimarkedene. Klimapolitikken overfor næringen ligger fast, herunder en samlet CO₂-kostnad i underkant av 500 kroner per tonn CO₂ jf. Klimaforliket, Innst. 390 S (2011–2012).

2015 var et godt og viktig år for internasjonalt samarbeid. Verden vedtok Addis Abbeba Action Agenda i juli, Bærekraftsagendaen mot 2030 i september og Parisavtalen i desember. Alle disse tre henger nært sammen, utfyller hverandre og utgjør en helhet i vår felles innsats for å løse noen av vår tids store globale utfordringer. Klimautfordringen er global og løses best globalt. Derfor er Parisavtalen et viktig

gjennombrudd i det internasjonale klimaarbeidet. Mens den gjeldende klimaavtalen, Kyoto 2, bare har utslippsbegrensninger som omfatter i overkant av 10 pst. av de globale utslippene er alle verdens land omfattet av den nye avtalen.

Norsk olje og gass er en del av løsningen på de globale utfordringene nevnt over. Verden trenger mer og renere energibruk. Produksjonen av olje og gass på norsk sokkel er effektiv og har relativt sett lave CO₂-utslipp. Gass til erstatning for kull er også en rask og effektiv måte å få til store kutt i klimagassutslipp. Nesten all vår gasseksport går til EU. Da vise-president i Europakommisjonen, Maroš Šefčovič, besøkte Norge nylig, understreket han viktigheten av norsk gass for at EU skal nå sine klimamål. Dette ble senere bekreftet i energisikkerhetspakka som ble lagt frem 16. februar. Når Storbritannia innen 2025 skal stenge ned alle sine kullkraftverk, vil norsk gass være viktige bidrag for å kunne gjennomføre deres politikk.

Lete- og konsesjonspolitikken er et viktig element for å nå målene i petroleumspolitikken, og har som mål å sikre effektiv utforskning av norsk sokkel og legge til rette for utnyttelse av alle lønnsomme petroleumssressurser. Denne politikken skal sikre at vi gjør nye funn for å sikre et jevnt aktivitetsnivå, høyest mulig verdiskaping og statlige inntekter på mellomlang og lang sikt. Tildelingspraksisen har ligget fast siden starten av virksomheten på norsk sokkel, og ligger til grunn både for tildelinger i forhåndsdefinerte områder (TFO) og for tildelinger i nummererte runder. Jevn tilgang på prospektiv leteareal er viktig for effektiviteten og verdiskapingen fra norsk sokkel. Det er derfor ikke aktuell politikk å stanse verken 23. konsesjonsrunde eller TFO 2016 som er de to pågående konsesjonsrundene.

Konsesjonspolitikken legger til rette for god ressursforvaltning, høy verdiskaping på norsk sokkel og arbeidsplasser over hele landet. Den er derimot ikke et egnet virkemiddel for andre målsetninger.

Jeg er glad verden nå er enig om å stå sammen for en bærekraftig utvikling. Vi må løse de globale utfordringene langs alle bærekraftsaksene. Verden skal skaffe bærekraftig energi til en stadig voksende verdensbefolkning, samtidig som vi skal kutte klimagassutslippene. Det gjøres gjennom en felles, global innsats, dvs gjennom å sette rammer for utslipp slik som Parisavtalen. For øvrig er det slikt at norsk petroleumsvirksomhet er en viktig bidragsyter for at disse målene kan nås.

Det er bred politisk enighet om petroleumspolitikken. Da vi utarbeidet vårt bidrag til Parisavtalen, la vi til grunn at vi skal nå klimamålene samtidig som at vi har en sterk og konkurransedyktig petroleumsvirksomhet. Avtalens intensjon er derfor allerede reflektert i norsk petroleumspolitik. Stortinget har vedtatt

at vi skal oppnå våre utslippskutt sammen med EU. Norge må og skal derfor bidra til at EU kan kutte sine utslipp. Vi må derfor finne felles løsninger med EU og resten av verden som gjør at vi i kutter utslippene

sammen. Det gjør vi ikke ved dette representantforslaget. Det er verken behov for en gjennomgang eller en ny stortingsmelding slik representantene foreslår.